

Súkromná základná škola, Slobody 1, Košice

Výchovný program

Srdce, ruka, rozum...

Forma výchovy a vzdelania:	denná
Výchovný jazyk:	slovenský
Druh ŠZ:	súkromný
Dátum prerokovania v PR:	28.8.2023
Dátum prerokovania v RŠ:	6.9.2023
Platnosť výchovného programu:	od 1.9. 2023
Zriaďovateľ:	Mgr. Natália Klotzmannová
Kontakty :	055/644 19 12, 0910 610 733 skola@szsslobodyke.edu.sk

pečiatka školy

podpis riaditeľa školy

podpis zriaďovateľa školy

Obsah

1	Ciele a poslanie výchovy	2
2	Formy výchovy a vzdelávania.....	4
3	Výchovný jazyk.....	6
4	Tematické oblasti výchovy	6
4.1	Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	8
4.1.1	Komunikácia a práca s informáciami.....	8
4.1.2	Sebarozvoj a svet práce	9
4.1.3	Zdravie a subjektívna pohoda	10
4.1.4	Spoločnosť a príroda	11
4.1.5	Kultúra a umenie	12

ŠKOLSKÝ KLUB, KDE SA UČÍME AJ HRÁME

1 Ciele a poslanie výchovy

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Pri stanovení poslania a cieľov výchovy sme vychádzali z predchádzajúcich skúseností a analýzy činnosti v školskom klube detí /ďalej len ŠKD/, z analýzy podmienok (materiálnych, technických, priestorových a personálnych) školského zariadenia /ďalej len ŠZ/, z charakteristiky detí, aj zo školského vzdelávacieho programu /ďalej len ŠkVP/ a koncepčného zamerania školského zariadenia. Náš výchovný program bol vytvorený a spracovaný podľa Metodiky tvorby výchovných programov /www.minedu.sk/.

VP nemá stabilnú formu, bude prispôbovaný a menený podľa potrieb školského zariadenia.

Mimoriadnu pozornosť venuje naše školské zariadenie komunikácií s rodičmi

a prezentácií školy na verejnosti, z dôvodov neustále narastajúcej konkurencie základných škôl a novovznikajúcich školských zariadení. ŠKD je otvorený rodičom, rodičia si môžu vyzdvihnúť deti priamo v triedach, zapojiť sa do činnosti, priamo komunikovať s vychovávateľkami a predkladať svoje pripomienky a návrhy. ŠKD organizuje aj príležitostné akcie, celoročné projekty, na ktorých sú vítaní aj rodičia detí. Klub prezentuje práce detí na nástenkách, deti si samé robia výzdobu a zúčastňujú sa na súťažiach rôzneho charakteru v rámci mesta.

Do ŠKD v tomto školskom roku je prihlásených 70 detí primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania. Školské zariadenie má 4 oddelenia.

I. oddelenie – 17 detí /1.ročník/

II. oddelenie – 13 detí /2.ročník/

III. oddelenie – 17 detí /3.ročník/

IV. oddelenie – 23 detí /4. - 6.ročník/

Školský klub detí zabezpečuje zmysluplnú realizáciu činností v školských kluboch detí zameranú na:

- oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin,
- záujmovú činnosť
- prípravu na vyučovanie

Rekreačná činnosť

Má charakter výdatnej pohybovej aktivity, ktorú deti vykonávajú podľa možností vonku na školskom dvore, ihrisku, preliezačkách a novovybudovaných cvičiskách. Táto činnosť je skutočne výdatná, zaraďujeme ju už pri prejave strednej únavy, pomáha žiakom odreať sa a odstrániť únavu. Je prostriedkom na vyrovnanie jednostranného zaťaženia organizmu, odbúranie prípadnej únavy z vyučovania. Pri rekreačnej činnosti využívame formy: **pohybové hry na ihrisku, sezónne športy, hry a zábavy, hry v miestnosti a telocvični.**

Oddychová činnosť

Oddychovú činnosť realizujeme ako veľmi pokojnú, pohybovo a duševne nenáročnú činnosť. Optimálnym riešením oddychu detí je voľba činnosti samotným dieťaťom, podľa individuálnej potreby a vlastného želania. Úlohou vychovávateľky je dbať na to, aby zvolená činnosť bola skutočne pokojná a uskutočňovala sa v príjemnom a bezkonfliktnom prostredí.

Príprava na vyučovanie

Príprava na vyučovanie v našich podmienkach v sebe zahŕňa: **vypracovanie písomných domácich úloh, pamäťové osvojovanie učiva, prácu s textom, precvičovanie učiva formou didaktických hier, aplikácia poznatkov z vyučovania v priebehu činnosti detí ŠKD, sledovanie vhodne zvolených programov v médiách, prípadne využitie počítačových výukových programov.** Zvýšenú pozornosť venujeme deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré vyžadujú individuálny prístup pri príprave na vyučovanie. Úlohou vychovávateľky nie je doučovať, ale viesť deti k samostatnej práci.

2 Formy výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako poldenná forma.

Výchovno-vzdelávacie stratégie nášho ŠKD sa zameriavajú na rozvoj kľúčových kompetencií detí a sú v súlade so zámermi školy. Metódy formy práce uplatňujeme podľa momentálnych požiadaviek a možnosti detí tak, aby smerovali k rozvoju všetkých kľúčových kompetencií dieťaťa.

Metódy používané pri spontánnej, neriadenej činnosti:

- pozorovanie, získavanie skúseností prežívaním,
- experimentovanie,
- hra, individuálna práca,
- vlastná tvorba, aktivizujúce hry,
- práca vo dvojici, v skupine, partnerská výučba,
- samostatné a skupinové riešenie problémov,
- hodnotenie, sebahodnotenie

Metódy používané pri riadenej činnosti:

- rozprávanie, dramatizácia, vychádzka,
- vyhľadávanie informácií, riešenie problémových situácií,
- rozhovor, diskusia, komunikácia v kruhu,
- prezentácia výsledkov a ďalšie...

Formy práce pri spontánnej činnosti:

- odpočinok, čítanie kníh a časopisov,
- tematické hry (domov, rodina, škola, doprava...)

- konštruktívne hry so stavebnicou,
- stolné hry, skladanie obrázkov,
- voľné kreslenie, maľovanky, dopĺňovačky,
- dramatizácia rozprávky

Formy práce pri činnosti riadenej:

- vychádzky s pozorovaním,
- technické práce s rôznymi druhmi materiálu,
- ručné práce s využitím rôznych výtvarných techník,
- besedy,
- práce s knihou,
- súťaživé hry, didaktické hry,
- hudobne pohybové hry,
- športové hry,
- výukové programy na PC.

V ŠKD využívame zážitkovú a animatívnu pedagogiku. V ŠKD realizujeme príležitostné akcie podľa aktuálnych ponúk a záujmov detí. Pri všetkých týchto aktivitách rešpektujeme požiadavky pedagogického ovplyvňovania voľného času:

Požiadavka dobrovoľnosti znamená, že rešpektujeme dobrovoľnú účasť detí na činnostiach, činnosť motivujeme a navodzujeme tak, aby deti ponúkaný program prijímali dobrovoľne.

Požiadavka aktivity – chceme docieľiť aby deti aktívne participovali na všetkých činnostiach. Podporujeme ich iniciatívu, nápaditosť, kreativitu a samostatnosť.

Požiadavka sebarealizácie – snažíme sa aby každé dieťa mohlo uplatniť svoje špecifické danosti a schopnosti a byť tak v niektorej z činností úspešný. Vytvárame priestor aj pre deti menej úspešné vo vyučovacom procese, aby mohli v aktivitách voľného času nájsť uplatnenie. U voľnočasových aktivít nie je prvoradý výsledok, ale proces činnosti samotnej.

Požiadavka záujmovosti – deťom ponúkame záujmovú činnosť, ktorá je pestrá a prítiahľivá svojim obsahom, metódami a formami práce.

Požiadavka jednoty vyučovania a výchovy mimo vyučovania – spoluprácou učiteľov a vychovávateľov sa snažíme o plnenie spoločného výchovného cieľa t.j. rozvoja osobnosti dieťaťa.

3 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v školských kluboch detí je **štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk**.

4 Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – **personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda**, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školskom klube detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania. Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

V tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami.

Tematická oblasť výchovy *Sebarozvoj a svet práce* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce.

Tematická oblasť výchovy *Zdravie a subjektívna pohoda* súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.

V tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človeka príroda.

Tematická oblasť výchovy *Kultúra a umenie* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach

výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú **vzájomne prepojené**, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školský klub detí plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom a interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Plánovanie obsahu výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sauplatňuje vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy implementujeme v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V školskom klube detí sa realizujú najmä oddychová a rekreačná činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebaopoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (*angl.* time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (*angl.* soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce</i>
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (*angl.* wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežiť v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebaoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
11.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
12.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie</i>
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.